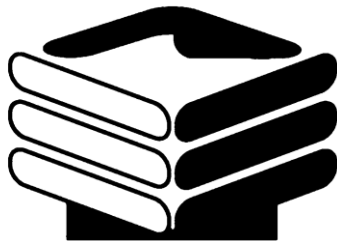

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Agenția Națională pentru
Curriculum și Evaluare

Numele elevului: _____

Prenumele elevului: _____

Patronimicul elevului: _____

Instituția de învățământ: _____

_____

_____

Localitatea: _____

Raionul / Municipiul: _____

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

**EXAMEN NAȚIONAL DE ABSOLVIRE A GIMNAZIULUI
SESIUNEA DE BAZĂ**

13 iunie 2024

Timp alocat – 120 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Numele și prenumele evaluatorului: _____ Punctaj total: _____

SUBIECTUL I (12 puncte)

Studiază fiecare sursă în parte și realizează sarcina propusă.

Nr.	Item	Punctaj
1	<p>Studiază coperta cărții. Numește un eveniment istoric, care justifică titlul cărții. Argumentează răspunsul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <div data-bbox="1046 297 1297 685" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="1002 685 1342 748">Inscripție: <i>Planul Marshall. Zorii războiului rece.</i></p>	<p>L 0 1 2 3</p>
2	<p>Studiază harta. Identifică pe hartă un teritoriu pierdut de România în anul 1940. Argumentează răspunsul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <div data-bbox="879 920 1342 1245" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="900 1245 1321 1317">Harta: <i>Pierderile teritoriale ale României în anul 1940</i></p>	<p>L 0 1 2 3</p>
3.	<p>Studiază imaginea. Formulează o caracteristică specifică culturii și științei contemporane. Argumentează răspunsul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <div data-bbox="903 1536 1345 1771" data-label="Image"> </div>	<p>L 0 1 2 3</p>

4	<p>Studiază timbrul. Apreciază importanța istorică a Declarației de Independență a Republicii Moldova. Argumentează răspunsul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L 0 1 2 3</p>
---	--	----------------------------------

Inscripție: 10 ani de la
Declarația Independenței
Republicii Moldova

SUBIECTUL al II-lea (23 de puncte)

Studiază materialul suport și realizează sarcinile propuse.

SURSA A. REPERE CRONOLOGICE

<p>8 ianuarie 1918 – adresarea președintelui Woodrow Wilson către Congresul SUA în care formulează „Cele 14 puncte”; 18 ianuarie 1919–21 ianuarie 1920 – Conferința de Pace de la Paris; 28 iunie 1919 – semnarea Tratatului de la Versailles cu Germania; 10 septembrie 1919 – semnarea Tratatului de la Saint-Germainen-Laye cu Austria;</p>	<p>27 noiembrie 1919 – semnarea Tratatului de la Neuilly-sur-Seine cu Bulgaria; 4 iunie 1920 – semnarea Tratatului de la Trianon cu Ungaria; 10 august 1920 – semnarea Tratatului de la Sevres cu Turcia; 28 octombrie 1920 – semnarea Tratatului de la Paris.</p>
---	---

SURSA B.

„Tratatele de pace menite să pună capăt războiului sunt pregătite de Conferința de pace, care reunește țările învingătoare la Paris începând cu data de 18 ianuarie 1919. Președintele Consiliului de Miniștri francez, Clemenceau, primul ministru britanic Lloyd George, președintele Statelor Unite, Wilson, domină dezbaterile. Pentru ei nu este vorba numai de a satisface interesele lor naționale, ci și de a instaura o ordine internațională mai justă: textul care servește ca bază pentru discuții este mesajul alcătuit din 14 puncte al președintelui Wilson din ianuarie 1918, care apără dreptul popoarelor la autodeterminare și promovează ideea creării unei organizații a națiunilor care să aibă ca obiectiv garantarea păcii mondiale.”

(Anne Carol, Jean Garrigues, Martin Ivernel, *Dicționar de istorie a secolului XX*)

<p>SURSA C. „I. Convenții de pace publice, discutate deschis [...]. X. Popoarelor din Austro-Ungaria, al căror loc între națiuni dorim să-l pregătim și să-l asigurăm, trebuie să li se dea cea mai liberă posibilitate de dezvoltare independentă. XI. România, Serbia și Muntenegru trebuie evacuate; teritoriile ocupate trebuie restituite [...]. XII. Părților turcești ale Imperiului Otoman trebuie să li se asigure suveranitatea deplină [...]. XIII. Trebuie să se înființeze un stat polonez independent [...]. XIV. Prin tratate speciale, trebuie să se înființeze o ligă generală a națiunilor.”</p> <p>(Extras din <i>Mesajul președintelui american W. Wilson adresat Congresului SUA la 8 ianuarie 1918</i>)</p>	<p>SURSA D.</p> <p>Harta: Dezintegrarea Imperiului Austro-Ungar</p>
--	---

Nr.	Item	Punctaj
Utilizează sursa A și cunoștințele obținute anterior.		
1	Numește un fapt istoric, care a pus bazele unei noi ordini internaționale după Primul Război Mondial. _____ _____	L 0 1
2	Identifică două documente care atestă recunoașterea internațională a Marii Uniri din 1918. _____ _____	L 0 1 2
Utilizează sursele A, B și cunoștințele obținute anterior.		
3	Explică termenul <i>tratat</i> . _____ _____	L 0 1 2
4	Determină două obiective ale Conferinței de pace de la Paris (1919-1920). Explică răspunsul. <i>1:</i> _____ _____ _____ <i>2:</i> _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4
Utilizează sursele A, B, C, D și cunoștințele obținute anterior.		
5	Descrie câte o consecință a Conferinței de Pace de la Paris (1919-1920) pentru: <i>Imperiul Austro-Ungar</i> : _____ _____ _____ _____ <i>România:</i> _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4
6	Numește o personalitate istorică, care a avut un rol important în lucrările Conferinței de pace de la Paris (1919-1920). Formulează două argumente. Personalitatea: _____ <i>1:</i> _____ _____ _____ <i>2:</i> _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5

7	Exprimă-ți opinia: <i>De ce era necesară crearea unei organizații internaționale după Primul Război Mondial?</i> Formulează două argumente.	L 0 1 2 3 4 5
	<hr/>	
	<hr/>	
	<hr/>	
	<hr/>	
	<hr/>	
	<hr/>	
	<hr/>	
	<hr/>	
	<hr/>	
	<hr/>	
	<hr/>	

SUBIECTUL al III-lea (15 puncte)

Studiază sursele A-C.

SURSA A.

„O mare importanță în colectivizarea reușită a agriculturii a avut-o trecerea de la politica de limitare la politica de lichidare a chiaburimii ca clasă și efectuarea, în legătură cu aceasta, a deportării peste hotarele republicii a unei părți considerabile a chiaburimii și a altor elemente ostile. Această măsură a creat cele mai favorabile condiții pentru accelerarea transformărilor socialiste la sate.”

(Din Raportul prezentat de N. Koval la Plenara a III-a a CC al PC(b)M, decembrie 1949)

SURSA B.

„Conform cotelor stabilite, o gospodărie țărănească din județul Tighina (Bender) care avea 2 ha de teren agricol (arătură, livezi, grădina de zarzavat, luncă, pășune) era obligată să livreze statului 160 kg de cereale, 40 kg de carne, 120 de ouă, 100 de litri de lapte de la fiecare vacă. Cerealele, floarea-soarelui, cartofii și fânul trebuiau livrate indiferent dacă țăranul cultiva sau nu aceste culturi. Brânza și lâna erau livrate dacă în gospodărie erau oi sau capre. Executarea obligațiilor stabilite prin hotărârile menționate era considerată datorie primordială a fiecărei gospodării țărănești și trebuia să fie efectuată necondiționat, în termenele fixate, din recolta treierată în primul rând.”

(I. Șișcanu, *Foametea din RSS Moldovenească în anii 1946–1947*)

SURSA C.

„Colectivizarea a avut drept consecință instaurarea unor noi relații social-economice în localitățile rurale din RSS Moldovenească, instaurarea proprietății colective (de fapt, de stat) asupra pământului și mijloacelor de producție. De asemenea, prin colectivizare s-a instaurat controlul economic și politic asupra locuitorilor de la sate, lipsindu-i de pământ în calitate de sursă de existență și instituind dependența de colhoz, de locul de muncă. Modul tradițional de viață practicat în Basarabia a fost înlocuit de un model sovietic al vieții cotidiene, implementat pe larg și în alte regiuni ale Uniunii Sovietice. [...] Satul sovietic s-a transformat, a dobândit noi caracteristici impuse prin metode de comandă și represive: rechiziții forțate, foametea organizată, deportări, intimidări și presiuni. Aceste procese au determinat schimbări esențiale în viața cotidiană a populației, fostul țăran proprietar sau arendaș de pământ a devenit muncitor agricol.”

(Adrian Dolghi, *Impactul colectivizării asupra vieții cotidiene din RSS Moldovenească (1944-1951)*, în: Conferința științifică internațională, 2019)

Item	Punctaj
Utilizează sursele pentru a argumenta, într-un text coerent, afirmația: <i>Colectivizarea a marcat esențial viața populației rurale din RSSM.</i>	

Notă: În elaborarea textului, vei:

- folosi sursele propuse;
- respecta coerența textului cu structura: introducere, cuprins, concluzie;
- formula cel puțin trei argumente;
- utiliza în argumentare referințe cu privire la personalități sau repere cronologice;
- formula un mesaj corect din punct de vedere științific.

L
0
1
2

L
0
1
2
3

L
0
1
2
3
4
5
6
7

L
0
1
2

L
0
1